

WWF

JAAR
RAPPORT

BE

2010

WWF-BELGIUM

Jaarrapport 2010

INHOUD

Voor een levende planeet	p.3
Het kader waarbinnen het WWF-netwerk ijvert voor natuurbehoud	p.4
WWF in het Congobekken	p.5
Informereren en sensibiliseren van:	
• de burger	p.9
• beleidsmakers	p.11
• bedrijven	p.13
• kinderen en jongeren	p.14
WWF in cijfers	p.15
De 'duurzaamheid' van WWF-België	p.16
De Raad van Bestuur van WWF-België	p.18
Het team	p. 19

Redactie en coördinatie: Sarah Beelen
Design en productie : www.inextremis.be
© WWF-Vlaanderen vzw, 2011
Coverfoto: © naturepl.com / Anup Shah / WWF

V.U. Damien Vincent, E. Jacquainlaan 90, 1000 Brussel.

VOOR EEN LEVENDE PLANEET

2010 was het "Internationale Jaar van de Biodiversiteit" en er werden twee grote internationale conferenties gehouden. Eén conferentie in Nagoya, waar men tot een overeenkomst kwam die de toekomstige beslissingen zal vergemakkelijken wat betreft de nodige financiering om de biodiversiteit van de planeet te behouden. De andere conferentie vond plaats in Cancun waar, na de mislukking in Kopenhagen, het proces gereed werd maar niet het klimaat. Het werk wordt verder gezet in Durban, aan het einde van 2011, om hopelijk een ambitieus en bindend akkoord te bekomen dat ons echt toelaat om de klimaatverandering te bestrijden.

2011 is uitgeroepen tot het "Internationale Jaar van het Bos". Het behoud van de bossen is cruciaal voor de gezondheid van onze planeet. Het bos speelt niet alleen een belangrijke rol als leefgebied voor de fauna, maar de ontbossing bedraagt jaarlijks 15% van de globale CO₂-uitstoot. De bossen zijn al jaren een prioriteit voor WWF-België. In 2010 hebben wij met name steun gegeven aan de projecten in het Congobekken, de "tweede long van de aarde". In samenwerking met de lokale bevolking zijn de herbebossingprojecten erin geslaagd om in één jaar tijd meer dan 1 000 ha te planten en te behouden. Dat is gelijk aan 20% van de totale oppervlakte van het Zoniënwoud. En dat is slechts het begin.

Het is onze ambitie om onze impact te versterken door de creatie van de nodige hefboomwerking om het aantal herbeboste hectare te verhogen en de projecten duurzaam te maken door het bevorderen van de inbreng van de lokale bevolking.

Bovendien heeft WWF-België de creatie van een nieuw natuurgebied van 550 000 ha in Congo toegelaten, in Ngiri, ten zuiden van Kinshasa, in een gebied met een rijke biodiversiteit. Tenslotte werd er ook gewerkt aan tal van andere projecten om wilde soorten te redden, voornamelijk projecten voor de grote apen: berggorilla's, bonobos...

In België heeft WWF zijn acties versterkt rond sensibilisatie naar het grote publiek, bedrijven, gemeentes en beleidsmakers. Zo hebben wij veel bijgedragen aan de coördinatie van de acties van ons internationaal netwerk tijdens de zes maanden van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie.

In het algemeen bedroeg de investering van WWF-België in 2010 voor terreinprojecten, educatie en sensibilisatie een totaal van € 6 000 000, wat een verhoging is van 21% in vergelijking met 2009.

In 2011 wordt WWF 50 jaar. Dat is het ideale moment om een balans op te maken, op een realistische en kritische manier. Maar het is ook een kans om nieuwe doelen op te stellen en de nadruk te leggen op het essentiële.

Eén ding is zeker: als WWF haar missie verder wil zetten met vastberadenheid en doeltreffendheid, hebben wij de steun nodig van al onze sympathisanten. Wij willen u van harte bedanken.

WWF-België hoopt dat u kan genieten van dit jaarverslag. Bedankt voor uw interesse en uw steun.

Veel leesplezier,

Damien Vincent
CEO WWF-België

Ronald Biegs
Voorzitter WWF-België

HET KADER WAARBINNEN HET WWF-NETWERK IJVERT VOOR NATUURBEHOUD

Onze uitdagingen zijn groot en de vooropgestelde doelen ambitieus, maar ook realistisch. WWF benadert haar doelstellingen via alle niveaus: van lobbywerk tot projecten op het terrein, in samenwerking met de lokale bevolking. Wij proberen de beste oplossing te zoeken voor iedereen, zowel de natuur als de mens. Die oplossing kan enkel gevonden worden als we iedereen betrekken in het proces.

UITDAGING

- De biodiversiteit behouden.
- De impact (de ecologische voetafdruk) van de mensheid op het milieu verminderen.

FOCUS

- 35 prioritaire gebieden, zoals de streek van de meren in de Afrikaanse riftvallei, Borneo, het Congobekken, Madagaskar, het stroomgebied van de Yangtze, de koraaldriehoek, enzovoort.
- 36 prioritaire soorten, zoals de Afrikaanse olifant, de mensapen en de zeeschildpadden, maar ook de ijsbeer, de reuzenpanda, de tonijn, gember, koralen, enzovoort.

BEDREIGINGEN

- Landbouw, handel in wilde planten- en diersoorten, verstedelijking, energieproductie, infrastructuurwerken, klimaatverandering, vervuiling.

DOELSTELLINGEN TEGEN 2020

- De biodiversiteit is beschermd en wordt goed beheerd op de meest uitzonderlijke plaatsen op aarde.
- De populaties van de ecologisch, economisch en cultureel belangrijkste soorten hebben zich hersteld en doen het goed in de vrije natuur.

DOELSTELLINGEN TEGEN 2050

- De meest uitzonderlijke natuurgebieden zijn beschermd, waardoor een duurzamere toekomst voor iedereen mogelijk is.
- De mens produceert en verbruikt de natuurlijke rijkdommen in beperkte mate, waardoor het mogelijk is om het leven in stand te houden. De natuurlijke rijkdommen zijn eerlijk verdeeld.

WWF IN HET CONGOBEKKEN

Rond de Congozoom vinden we het tweede grootste tropische bosgebied op aarde. Het woud heeft een oppervlakte van 1,5 miljoen km² en strekt zich uit over verschillende landen in Centraal-Afrika. In het woud leven 400 soorten zoogdieren, 1 000 vogelsoorten, meer dan 10 000 soorten planten en allerlei inheemse stammen. Zij worden allemaal bedreigd door diverse activiteiten: landbouw, jacht, mijnbouw, houtkap...

WWF-België is al meer dan 40 jaar actief in het Congobekken om de biodiversiteit te behouden en de natuurlijke rijkdommen op een meer duurzame wijze te beheren.

WWF IN HET CONGOBEKKEN

Ook in 2010 waren wij aanwezig in Congo, met verschillende projecten, onder andere in Luki, Yangambi, Dimonika, Malebo... Onze projecten beschermen de natuur, maar de impact van het terreinwerk gaat veel verder dan dat. Door de bossen te beschermen, beïnvloeden we een hele reeks zaken die ook ons treffen. Door ontbossing te voorkomen en de CO₂-uitstoot te beperken, gaan we de klimaatverandering tegen. Een grootschalige ontbossing zou de hoeveelheid neerslag met 50% kunnen verminderen. En daar blijft het niet bij: door ervoor te zorgen dat de natuurlijke rijkdommen van Congo op een duurzame manier beheerd worden, kunnen wij het voortbestaan verzekeren van producten die wij hier ook gebruiken, zoals de farmaceutische ingrediënten die afkomstig zijn van Congo. Bij de bescherming van dit prachtige gebied staat dus meer op het spel dan enkel de natuur.

Natuurreservaten Luki, Yangambi en Dimonika
Vóór de tussenkomst van WWF-België kende

Duurzaam bosbeheer

Het FSC-label (Forest Stewardship Council) werd in 1993 opgericht door WWF en de houtsector. Het label geeft aan dat een bos op een duurzame manier beheerd wordt en het verzekert het behoud van soorten en hun leefomgeving. Dankzij FSC is er al meer dan 1 miljoen hectare gecertificeerd Afrikaans bos gecontroleerd volgens de strenge regels van FSC.

Onze doelstellingen voor Congo:

- Een netwerk van beschermde zones creëren om de biodiversiteit te beschermen;
- De handel in bush meat en de stroperij een halt toeroepen;
- Verantwoord bosbeheer (FSC);
- Ontbossing en uitstoot van broeikasgassen tegengaan;
- Duurzame handel en financiering ondersteunen;
- De levensomstandigheden van de plaatselijke bevolking verbeteren.

het tropisch reservaat van Luki (Democratische Republiek Congo of DRC) vijfmaal meer ontbossing dan de rest van het gebied. Dit is te wijten aan de grote bevolkingsdichtheid in de omgeving. Ter bescherming van het reservaat startten wij in 2008 een project dat herbebossing combineert met de teelt van voedingsgewassen (bananen, maniok...) zodat de bevolking zich kan verwarmen en voeden zonder het bos te beschadigen. We zijn ook aanwezig in twee andere reservaten: Yangambi (DRC) en Dimonika (Congo-Brazzaville). Deze dichtbevolkte gebieden zijn uitstekende locaties om praktische oplossingen te zoeken om de ontbossing en het verlies aan biodiversiteit af te remmen. In totaal zorgen we er voor het duurzaam beheer van 300.000 hectare tropisch woud.

De ontwikkeling van ecotoerisme en de strijd tegen ontbossing in Neder-Congo

In Neder-Congo ligt het Zeemangrovepark, dat 76.800 hectare groot is en de enige beschermde kustzone is in DRC, en het Bolawoud, waar veel grote apen leven. Beide gebieden worden bedreigd door ontbossing. Dankzij ons plaatselijk project leert de lokale bevolking de natuurlijke rijkdommen op een meer duurzame manier gebruiken. Ook het ecotoerisme krijgt de nodige aandacht. We helpen bij het uitwerken van de praktische zaken voor ecotoerisme (opvang van toeristen, opleiding gidsen...) en bij de herbebossing van 150 hectare grondgebied.

De projecten in een oogopslag

- De landbouwproductiviteit en de inkomsten van de landbouwers verhogen.
- Betere verkoopkanalen voor landbouwproducten ontwikkelen.
- De druk door menselijke activiteiten op het Biosfeerreservaat van Luki en de reservaten van Yangambi en Dimonika verminderen.

Malebo en de bescherming van de bonobo's

In de streek van Lac Tumba, ten oosten van DRC (Bandundu), leven 7 000 tot 7 500 bonobo's. Deze populatie van de bedreigde soort werd door wetenschappers van WWF-DRC in 2005 ontdekt. De bonobo is een zeer sociaal dier en vegetariër. Hij is verwant met de chimpansee en staat nog dichter bij de mens.

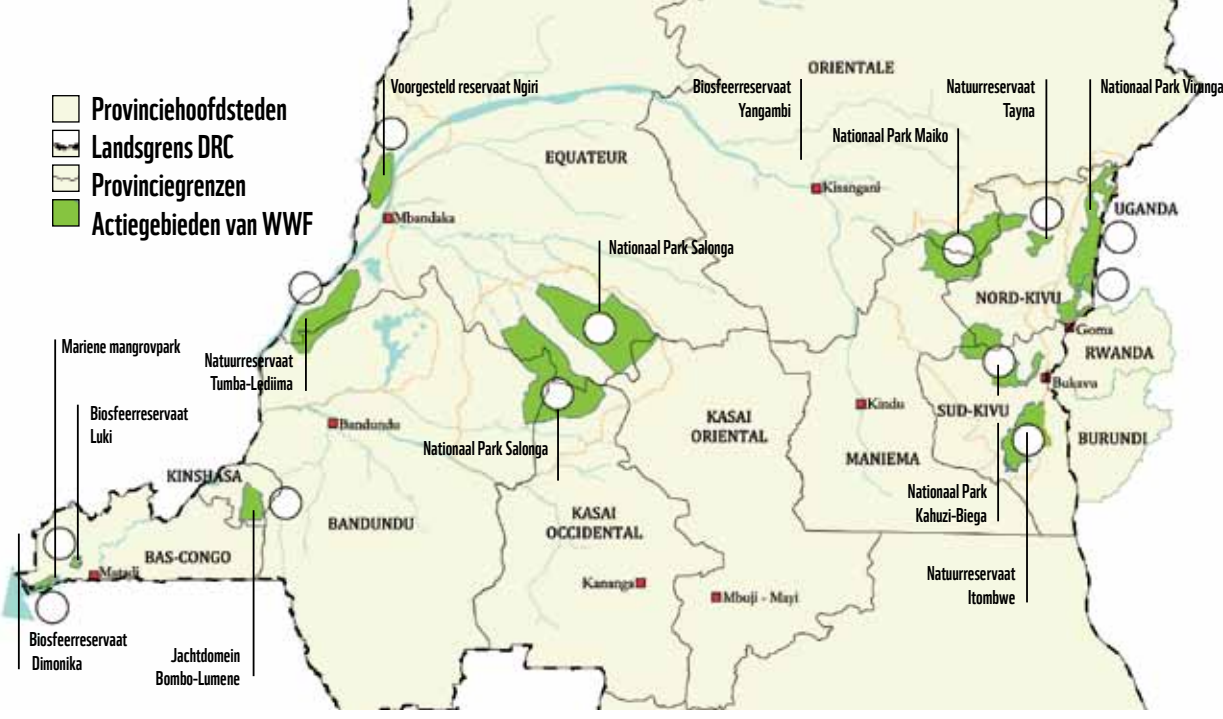
7 miljoen hectare

Tegen 2012 zal er 7 miljoen hectare bos een FSC-label hebben in Centraal-Afrika.

ALS DE ONTBOSSING BLIJFT TOENEMEN, ZAL BINNEN 30 JAAR 70 % VAN HET BESTAANDE WOOD VERDWENEN ZIJN

IN TOTAAL ZORGT WWF VOOR HET DUURZAAM BEHEER VAN 300.000 HECTARE TROPISCH WOOD IN DE NATUURRESERVATEN.

In 2007 is WWF-België gestart met een project (met eigen fondsen gefinancierd) ter bescherming van de bonobo's, maar ook met het oog op de ontwikkeling van plaatselijke gemeenschappen ter bevordering van ecotoerisme waarbij bonobo's kunnen worden geobserveerd. Het is een project dat als zeer

Het project in een oogopslag

- Lokale ontwikkelingscomités oprichten om de organisatie en participatie van de bevolking te verbeteren.
- Competenties ontwikkelen op het vlak van ecotoerisme.
- Door herbebossing en een verbetering van de landbouwopbrengst het plaatselijk duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen versterken.

opportuun wordt gezien in deze zone op amper 400 km afstand van Kinshasa.

Het WWF-team werkt vanuit het kleine dorp Malebo en maakt vier groepen bonobo's vertrouwd met mensen. Bewakingspatrouilles worden ingezet, er wordt gewerkt aan de vorming van spoorzoekers en de dorpelingen worden bewust gemaakt van het belang van natuurbehoud en respect voor de apen en hun leefgebied. Ecotoerisme, geïnspireerd op gelijkaardige projecten in Centraal-Afrika waarbij chimpansees en gorilla's in hun natuurlijke omgeving kunnen worden geobserveerd, is er een onderdeel van. Op termijn zal ecotoerisme voor inkomsten zorgen voor de lokale bevolking.

EcoMakala

In het westen van de DRC werd in 1925 het Virunga Nationaal Park gecreëerd. Het park is

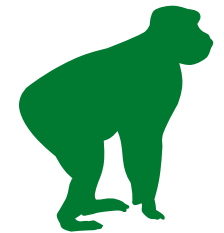
het oudste nationale park van Afrika en het eerste werelderfgoed van het continent. Dit reservaat is uniek omwille van zijn uitzonderlijke biodiversiteit. Het gebied is o.a. een toevluchtsoord voor de bedreigde berggorilla. Vandaag wordt het reservaat bedreigd door menselijke activiteit, voornamelijk illegale houtkap. Dit is te wijten aan een groeiende

Het project in een oogopslag

- De populaties van de bonobo's bestuderen, stabiliseren en zelfs laten uitbreiden.
- De organisatie van de lokale bevolking versterken en de mensen meer inkomsten bieden door plattelandontwikkeling, ecotoerisme en een beter beheer van de natuurlijke rijkdommen.

behoefte aan energie bij de bevolking van Goma. "Makala" – houtskool in Swahili – is grotendeels afkomstig van illegale houtkap in het park. Met ons project EcoMakala dragen wij, samen met de lokale bevolking, bij aan een voorraad legaal brandhout voor de bevolking. Dit is mogelijk dankzij een grootschalige herbebossing van 2 000 hectare grondgebied. De voordelen zijn duidelijk: de bevolking wordt op een legale manier voorzien van energie, de plattelandsarmoede vermindert en de fauna en flora van het Virunga Nationaal Park worden beschermd. In het noorden van het park loopt hetzelfde project, voor de bevolking van Beni, met een herbebossing van 3 000 hectare.

7 500 bonobo's

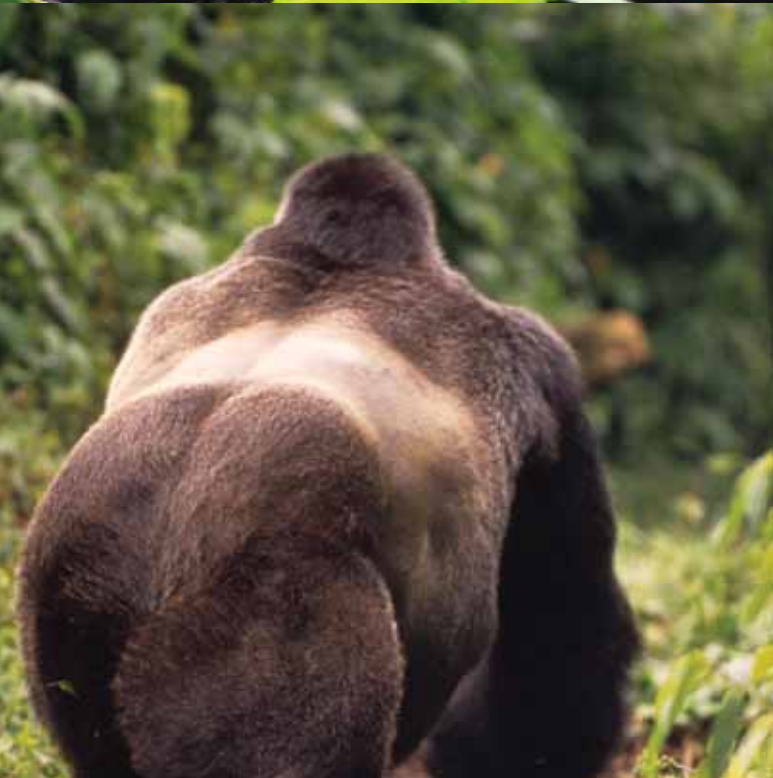
In 2005 kon een team van WWF een nieuwe populatie van 7 500 bonobo's ontdekken aan de oevers van de Congorivier.

TUSSEN 2002 EN 2007 IS DE PRIJS VOOR EEN ZAK MAKALA MET 300% GESTEGEN.

MEER DAN 90% VAN DE BEVOLKING AAN HET VIRUNGA NATIONAAL PARK HEEFT HOUTSKOOL NODIG OM ETEN TE KUNNEN BEREIDEN EN ZICH TE VERWARMEN.

© DAVID LAWSON / WWF-UK

De projecten in een oogopslag

- De bevolking van Goma en Beni voorzien van brandhout.
- De armoede op het platteland in Masisi, Rutshuru en rond Beni terugdringen.
- Het Nationaal Park Virunga beschermen.

REDD

Door parcelen buiten het park te herbebossen, met als doel de voorziening van houtskool voor de bevolking, draagt het project EcoMakala bij aan de vermindering van de ontbossing van het park. Daarom past het project binnen het programma van de Verenigde Naties: REDD – ‘Reducing Emissions from Deforestation and Degradation’ – of het verminderen van uitstoot door ontbossing te vermijden. Dit programma staat ons toe om koolstofkredieten te verkrijgen: een geldsom die berekend wordt in verhouding tot de hoeveelheid koolstof opgeslagen in de plantage, en dus een aanzienlijke financiële stimulans vormt in de strijd tegen de klimaatverandering.

Als de hoeveelheid koolstof die opgeslagen zit in de plantages van ons project EcoMakala opgenomen kan worden in REDD, krijgen we financiële voordelen die direct ten goede kunnen komen van de lokale bevolking en het natuurbehoud in de regio van het park.

In september 2010 kregen wij van het Federaal Wetenschapsbeleid een financiering toegekend om aardobservatietechnieken te integreren in het project. Om koolstofkredieten te bekomen onder het Clean Development Mechanism (Kyoto) moeten we aantonen dat de herbeboste percelen geen bos waren tussen 1990 - het jaar van het Kyotoprotocol - en net vóór de start van het project. Anderzijds moet gemeten worden hoeveel koolstof de herbeboste veldjes bevatten. Om deze berekeningen te maken, zullen de aardobservatietechnieken gebruikt worden. Samen met de ULB en de UCL zal WWF een methodologie ontwikkelen die nog in vele andere projecten toegepast kan worden.

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN VAN DE BURGER

Wij proberen zo veel mogelijk mensen te bereiken met onze boodschap en een belangrijke doelgroep voor ons is het grote publiek, de burgers van België. Hun gedrag veranderen is een belangrijk doel voor WWF. Iedere individuele bijdrage is belangrijk. Hoe meer burgers we kunnen overtuigen, hoe sterker wij staan om het leven van onze planeet te beschermen.

In 2010 hebben wij op verschillende tijdstippen en op diverse manieren actie gevoerd waarin wij de burgers betrokken. Wij trachten de mensen aan te zetten tot actie, maar we blijven hen eveneens informeren via onze eigen communicatiekanalen, die in 2010 vernieuwd werden.

750 000 gezinnen deden in 2010 het licht uit voor de planeet.

**HET VIRTUELE VLIEGTUIG
NAAR NAGOYA TELDE 6 942
PASSAGIERS.**

Earth Hour

Earth Hour vond plaats op 27 maart 2010 en ook dit jaar werd het evenement wereldwijd georganiseerd in samenwerking met WWF-International. Met deze jaarlijkse actie willen we een breed publiek sensibiliseren voor de uitdagingen van ons klimaat. Aan de burgers werd gevraagd om deel te nemen aan een symbolische actie: tussen 20.30u en 21.30u één uur lang het licht uit doen.

Deze actie benadrukt de verspilling van energie, een aanzienlijke bron van CO₂-uitstoot en dus ook verantwoordelijk voor de klimaatverandering. In 2010 namen over heel België 750 000 gezinnen, 324 steden en gemeenten en 671 bedrijven deel aan Earth Hour.

Petitie voor Nagoya

Op 18 oktober 2010 ging de Biodiversiteitstop van start in Nagoya (Japan). Om de politici tot ambitieuze doelstellingen aan te zetten, lanceerden wij een petitie op internet om zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen. Elke burger die zijn steun en zijn handtekening gaf, kreeg een fictieve zitplaats in een virtueel vliegtuig naar Nagoya.

6 942 mensen hebben de petitie getekend. Om deze beweging nog meer kracht bij te zetten, werd op 24 oktober 2010 een kleine actie op de luchthaven van Brussel Nationaal georganiseerd. Daar werd een reusachtig spandoek met de afbeelding van het virtuele vliegtuig ontrolt en symbolisch overhandigd aan Minister Joke Schauvliege.

Manifestatie Klimaatcoalitie

De Klimaatcoalitie organiseert jaarlijks een manifestatie tijdens het weekend vóór de grote klimaatop, die in 2010 plaatsvond in Cancun (Mexico). Op 28 november 2010 kwamen meer dan 4 000 mensen samen in Brussel om te zingen voor het klimaat en de beslissingnemers eraan te herinneren dat een tweede Kopenhagen geen optie was.

Viswijzer

WWF bracht in 2010 een viswijzer uit. De viswijzer 2010 is een gids die op een duidelijke manier de vissoorten weergeeft die op

de Belgische markt beschikbaar zijn en aanduidt welke van deze vissen op een duurzame manier gevangen worden. De viswijzer heeft een handig formaat en is dus ook uitermate geschikt om overal mee te nemen. Op deze manier kan de consument de viswijzer raadplegen en de meest duurzame keuze maken.

Vernieuwde communicatiekanalen

In 2010 kregen onze communicatiekanalen een grondige make-over. Zowel ons Panda magazine als onze website en onze elektronische communicatie kregen een nieuwe look.

In september onderging Panda magazine een grondige “restyling” om het ledenmagazine dynamischer te maken. Wij hebben rekening gehouden met de diverse commentaren die tijdens voorgaande kwalitatieve studies aan bod kwamen. De vormgeving is volledig aangepast aan de nieuwe grafische huisstijl van WWF.

Deze nieuwe huisstijl werd ook gebruikt voor de website, die een nieuwe structuur kreeg. De website biedt nu meer foto's en videomateriaal, de teksten werden herschreven en de site kreeg nieuwe onderdelen en functiemogelijkheden.

Ten slotte onderging ook de maandelijkse nieuwsbrief de nodige veranderingen. Deze is helemaal herdacht om meer plaats te bieden aan korte nieuwsberichten, foto's, videomateriaal en links naar onze website.

4 000 mensen kwamen samen in Brussel en zongen voor het klimaat.

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN VAN BELEIDSMAKERS

Het werk voor een gezonde planeet begint bij een ambitieus milieubeleid. Vandaar dat het lobbywerk, gericht op beleidsmakers, van groot belang is voor WWF. Wij willen zo sterk mogelijke wetten creëren, die onze biodiversiteit en het klimaat optimaal beschermen.

WWF baseert zijn argumenten steeds op zorgvuldig onderzoek. De resultaten van dit onderzoek worden gebundeld in publicaties en positiepapers. Vervolgens stappen we met onze informatie naar de beleidsmakers en proberen wij hen te overtuigen van onze standpunten. Ook de mobilisatie van de publieke opinie is van groot belang om beleidsmakers te kunnen overtuigen.

Lobbywerk is niet zelden een werk van lange adem, maar belangrijk om de politici aan te zetten tot actie. Ook in 2010 werkte WWF er hard aan om de beleidsmakers te bereiken en veranderingen teweeg te brengen. Het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie maakte onze inspanningen nog belangrijker.

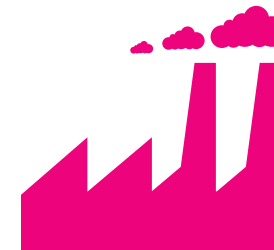
Belgisch voorzitterschap

Van 1 juli tot 31 december 2010 was België voorzitter van de Europese Unie. Vermits een groot deel van de milieuwetgeving zijn oorsprong vindt op Europees niveau, was het belangrijk om dit nauwgezet op te volgen. WWF stelde in samenwerking met de andere

Belgische milieuorganisaties een Memorandum en 10 Groene Eisen op, die aan de bevoegde ministers werden overhandigd. De eindbalans van het voorzitterschap is positief op internationaal niveau, waar mede door de sterke onderhandelingsteams vooruitgang werd geboekt op belangrijke dossiers zoals biodiversiteit. WWF en de andere organisaties missen echter concrete resultaten op Europees niveau. Zo is er bijvoorbeeld op het vlak van klimaat- en energiebeleid nog steeds geen sprake van een bindende energiebesparingsdoelstelling van 20%, terwijl energiebesparing nochtans de sleutel is tot het succesvol aanpakken van klimaatopwarming.

Biodiversiteitstop Nagoya

Voor de biodiversiteitstop in Nagoya verzamelde WWF-België 6 942 handtekeningen van mensen die hun steun betuigden en een fictieve plaats kregen op het virtuele vliegtuig naar Nagoya. Op zondag 24 oktober 2010 vertrok Minister Schauvliege naar Nagoya en wij ontrolden in de luchthaven een virtueel vliegtuig van 20 meter lang, om de minister aan te moedigen om een ambitieus akkoord te bekomen in Nagoya.

De aarde heeft 1,5 jaar nodig om aan te maken wat wij op 1 jaar tijd consumeren.

4,4 planeten nodig

ALS IEDEREEN ZOU LEVEN
ALS EEN BELG ZOUDEN
WE 4,4 PLANETEN NODIG
HEBBEN OM AAN ONZE
BEHOEFTE TE VOLDOEN.

© NATUREPL.COM / PETE OXFORD / WWF

De biodiversiteitstop vond plaats van 18 oktober tot 29 november 2010. Sabien Leemans was aanwezig voor WWF-België. Als lid van de officiële Belgische delegatie was ze een belangrijk contactpunt voor de talrijke WWF-collega's. Op de top kwam men onder andere tot een akkoord over een knelpunt dat al 18 jaar onopgelost bleef: het ABS-protocol voor de toegang en de verdeling van genetische rijkdommen. Via dit protocol zullen bijvoorbeeld de opbrengsten van de verkoop van geneesmiddelen, gemaakt op basis van genetisch materiaal uit het tropisch regenwoud gedeeltelijk terugvloeien naar het land waaruit het materiaal afkomstig is. Er werd ook een nieuw biodiversiteitplan goedgekeurd, met doelstellingen om tegen 2020 overbevissing tegen te gaan, ontbossing terug te dringen en meer beschermde gebieden te creëren. In verband met de financiering om de uitvoering van het biodiversiteitplan te kunnen verzekeren, werd echter nog geen akkoord bereikt. Het bekomen van de nodige financiering en het opvolgen van de beloften zodat ze omgezet kunnen worden in concrete acties blijven dus belangrijke aandachtspunten voor het beleidswerk van WWF.

Klimaatop Cancun

De jaarlijkse grote VN-klimaatop vond eind 2010 plaats in Cancun, Mexico. De WWF-België was ook hier van de partij: onze collega maakte deel uit van de Belgische delegatie, en was een bron van informatie voor WWF-collega's en journalisten. Uit de conferentie in Cancun kwamen een reeks beslissingen voort die het pad zullen effenen voor een globaal klimaatakkoord op de volgende klimaatconferentie. De conferentie heeft het proces gered, maar nog niet het klimaat. Het was een bescheiden succes, na de mislukking van Kopenhagen in 2009.

Living Planet Report

WWF bracht in 2010 een nieuwe editie van het Living Planet Report uit. Het Living Planet Report maakt een stand van zaken op van de gezondheid van onze planeet, op basis van twee indicatoren: de Living Planet Index en de ecologische voetafdruk. Uit de jongste editie blijkt dat de mens momenteel 50% meer grondstoffen nodig heeft dan de planeet kan bieden. Daarenboven staat België op de vierde plaats qua voetafdruk per persoon. Het Living Planet Report schetst ook de oplossingen die nodig zijn. Twee pistes zijn cruciaal om onze voetafdruk te verminderen: de transitie naar een koolstofarme samenleving en een aangepast voedingspatroon, met name door onze vleesconsumptie te verminderen.

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN VAN BEDRIJVEN

WWF is zeker dat onze samenwerking met bedrijven een rol kan spelen in de samenleving en dat de samenwerking een cruciale hefboom is voor onze missie: de impact op de ecosystemen verminderen en ons gedrag op lange termijn veranderen. De bedrijven gebruiken immers natuurlijke rijkdommen om hun goederen en diensten te produceren en zij beïnvloeden een groot deel van onze consumptiemogelijkheden.

WWF gaat partnerships aan met bedrijven die zich op het hoogste niveau inzetten om hun werkwijze of producten duurzamer te maken en om een meer duurzame levenswijze te promoten naar hun personeel, hun leveranciers en hun klanten.

In 2010 kon een samenwerking meerdere vormen aannemen, zoals tombola's (BEBAT) en licentieproducten (bv. de knuffels van Anna Club Plush en de spelletjes van Terra Games).

Nieuwe partners zetten zich in om WWF te steunen, op financieel vlak: AMEX met zijn klantenkaart en Vino Mundo, een wijnhandel (bio en fair trade) die ons bij online verkoop een bedrag schenkt. Andere partners geven hun steun in natura: HP voorziet ons van computermateriaal en De Vroede van enveloppen.

Het ondertekenen van verschillende strategische partnerships is de vrucht van jaren werk met de bedrijfswereld. De contracten van lange termijn (3 jaar) hebben een ambitieus milieulook (het terugdringen van de negatieve impact), een luik 'motivatie van het personeel' en een luik 'sensibilisatie van klanten'. Naast IKEA en Tetra Pak was er in 2010 ook een samenwerking met:

Delhaize

In 2010 heeft WWF met behulp van de Stichting Noordzee het aanbod verse vis in Delhaize geanalyseerd met het oog op een actieplan dat voorziet 100% duurzame zeeproducten te garanderen tegen 2012. Al het personeel van de visafdelingen in de warenhuizen kreeg een vorming voor duurzame visserij. Er werd een viswijzer met alle zeeproducten van de Belgische markt ontwikkeld, die de consument helpt een goede keuze te maken. Deze campagne volgde op de sensibilisatiecampagne voor kinderen waarbij zij educatieve speelkaarten konden verzamelen.

bpost

bpost heeft het programma Green Post gelanceerd om de impact van het postbedrijf op het milieu te verminderen. Heel 2010 liep er een

We willen al de partners bedanken die ons dit jaar ondersteund hebben in onze missie. Als u een partnership wenst aan te gaan, neem dan een kijkje op <http://www.wwf.be/corporate> en ontdek de verschillende samenwerkingsmogelijkheden.

sensibilisatiecampagne voor het personeel. WWF-België ondersteunde deze aanpak en hielp bpost een overgang te maken naar rationeel papiergebruik en een vermindering van de CO₂-uitstoot (via de methode van Climate Savers). Er werd een calculator ontwikkeld om de uitstoot van de publiciteitscampagnes van hun grote klanten te meten en minder vervuilende alternatieven werden voorgesteld.

EXKi

De samenwerking met EXKi werd vernieuwd voor een nieuwe periode van 3 jaar. Na de analyse van de milieu-impact van 15 van hun restaurants, dankzij de voetafdrukcalculator, werd het actieplan ReThink opgestart om meer acties uit te werken in verband met duurzame ontwikkeling. In 2010 werd de ecologische voetafdruk van de hoofdzetel berekend om het actieplan nog meer te verfijnen.

Alpro

Ook de samenwerking met Alpro werd verlengd door het ondertekenen van een nieuw contract waarin Alpro vooropstelt zich te zullen inzetten om Climate Saver te worden.

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN VAN KINDEREN EN JONGEREN

Jong geleerd is oud gedaan, zo luidt het spreekwoord. En ook WWF is van die mening. Kinderen zijn enorm belangrijk voor ons. Zij zijn immers de volwassenen van morgen. Wij willen de kinderen en jongeren bijbrengen hoe belangrijk de natuur is en hoe belangrijk het is om het leven op onze planeet te beschermen. Door hen de nodige kennis, vaardigheden en attitudes aan te reiken, kunnen ze in hun latere leven zelf kiezen voor een duurzame levensstijl.

200

KLASSEN REGISTREERDEN
ZICH VOOR 'VOETZOEKERS'.

8 000

LEERLINGEN BEREKENDEN
HUN PERSOONLIJKE
ECOLOGISCHE VOETAFDruk.

We communiceren naar de kinderen en jongeren op twee niveaus: binnen en buiten de klas. In de klas willen we hen op een ludieke manier kennis laten maken met de biodiversiteit en verschillende milieuproblemen. Wij zorgen voor informatie en lesmateriaal dat de leerkrachten kunnen gebruiken om in de klas mee te werken. Maar ook buiten de school kunnen kinderen bij ons terecht voor informatie.

Voetzoekers

De campagne 'Voetzoekers' is een samenwerking tussen WWF en Ecolife die leerlingen van de 2e en 3e graad secundair onderwijs aanspoort om het leefmilieu te sparen. Met 'Voetzoekers' kunnen klassen hun ecologische voetafdruk online

berekenen. Ze kunnen ook nagaan op welke manier ze deze voetafdruk kunnen verkleinen. Er komen 7 verschillende thema's aan bod: ruimte, energie, water, mobiliteit, papier, afval en voedsel. 200 klassen registreerden zich op de website van 'Voetzoekers' en 8 000 leerlingen berekenden hun persoonlijke ecologische voetafdruk. De campagne werd gestart in het schooljaar 2008-2009 maar werd ook in het schooljaar 2009-2010 verdergezet.

Voetzoekers Junior

Sinds het schooljaar 2010-2011 is er ook een educatieve kit 'Voetzoekers Junior' beschikbaar, gericht op de jongere leerlingen van 10 tot 14 jaar. De kinderen ontdekken spelenderwijs de geheimen van de ecologische voetafdruk, berekenen de voetafdruk van hun klas en leren hoe ze hun impact kunnen verminderen. Op een website kunnen de deelnemende klassen hun acties en een gekke voetenfoto posten. De bespaarde oppervlakte wordt weergegeven op een teller op de website. Voor de leerkrachten is er een lerarenhandleiding met 8 lesactiviteiten.

Helden van de planeet

In de zomermaanden van 2010 was iedereen in de ban van de actie 'De helden van onze planeet' in de

Delhaizewinkels. Kinderen werden gesensibiliseerd om milieubewust te denken aan de hand van een verzamelalbum met 216 speelkaarten met dieren, die eveneens de thema's weergeven waarrond WWF werkt.

Vernieuwde communicatiekanalen

Ook de communicatiekanalen naar de kinderen werden vernieuwd. Het formaat van het minimagazine werd volledig veranderd naar een heuse poster met verzamelfiches.

De Kids-website is geïntegreerd in de globale website van WWF-België. De site werd aangepast aan de hand van de zomeractie 'De helden van de planeet' en kreeg zo een nieuwe, frisse look.

WWF IN CIJFERS

Inkomsten	2009	2010*
Lidmaatschappen en giften	3.473.176 €	3.770.764 €
Legaten	1.693.158 €	1.723.856 €
Verkoop producten en wenskaarten	155.222 €	83.051 €
Tombola	310.030 €	272.043 €
Partnerships met bedrijven	264.740 €	574.558 €
Subsidies	1.363.444 €	1.460.877 €
Andere	50.355 €	37.731 €
	7.310.125 €	7.922.880 €

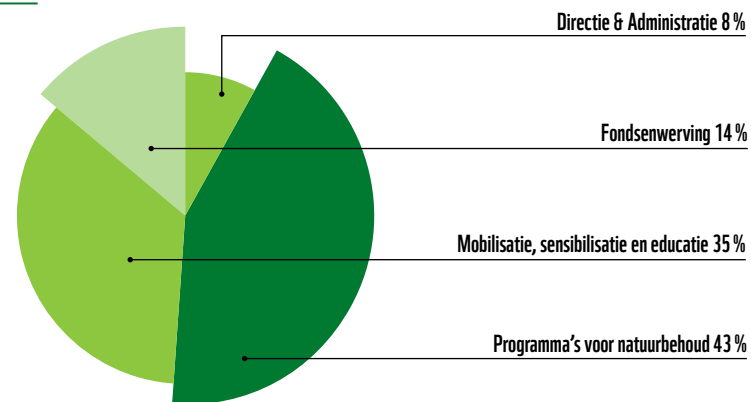
Uitgaven	2009	2010
Directie & Administratie	671.365 €	645.682 €
Programma's voor natuurbehoud	3.180.488 €	3.402.144 €
<i>Internationale programma's</i>	<i>2.777.138 €</i>	<i>3.040.218 €</i>
<i>Programma's in België</i>	<i>403.350 €</i>	<i>361.927 €</i>
Mobilisatie, sensibilisatie et educatie	1.937.310 €	2.778.459 €
Fondsenwerving	1.048.818 €	1.082.180 €
	6.837.981 €	7.908.465 €
Toevoeging aan de reserves voor natuurbehoud	472.144 €	14.415 €

* Van 1 juli 2009 tot 30 juni 2010

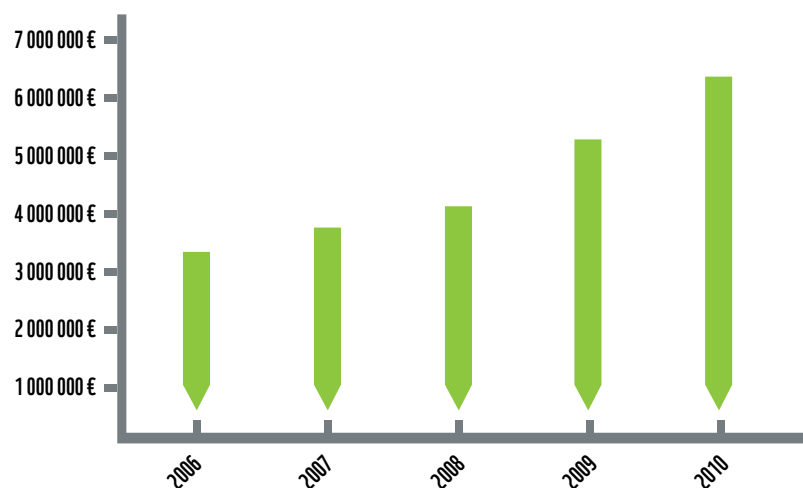
WWF is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (<http://www.vef-aerf.be>)

UITGAVEN

EVOLUTIE VAN DE BIJDRAGE VAN WWF AAN NATUURBEHOUDPROGRAMMA'S EN AAN MOBILISATIE, SENSIBILISATIE EN EDUCATIE

DE 'DUURZAAMHEID' VAN WWF-BELGIË

© WWF / CATHY BJORK

WWF-België spoort iedereen aan om zijn of haar ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden. Ook wij doen zelf ons best om hier aan te werken. De afgelopen jaren werd er op alle mogelijke vlakken hard gewerkt om de ecologische voetafdruk van onze organisatie te verkleinen. Dit ging gepaard met enkele grote veranderingen aan het gebouw. Vorig jaar was er een eerste balans, na 2010 kunnen we kijken hoe de veranderingen zich verder zetten.

Energieverbruik

De audit van 2008 heeft gezorgd voor veel aanpassingen bij WWF-België: de ramen, de verlichting... Dankzij al deze veranderingen was er in 2009 een aanzienlijke vermindering van het verbruik. Hoewel er dit jaar geen grote veranderingen zijn aangebracht aan het gebouw en het verbruik dus stabiliseert, wordt er toch nog op alle mogelijke manieren door de werknemers getracht om zuinig om te gaan met papier, om minder afval te maken, om geen stroom te verspillen...

Computerapparatuur

In 2010 is er toch wat veranderd wat ons computergebruik betreft. Veel van onze werknemers zijn ondertussen overstapt naar laptops of 'thin clients', die beide minder verbruiken dan een gewone computer. Een thin client is een computer die voor het verwerken van data zeer afhankelijk is van de

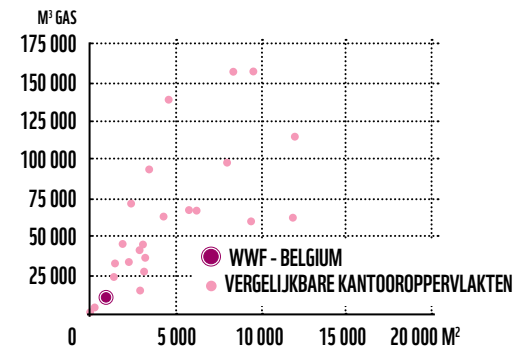
server. Omdat de server het meeste werk verricht, is de thin client zeer compact en verbruikt het apparaat zelfs tot zes keer minder. Binnen onze organisatie is het aandeel pc's 23%, het aandeel laptops 55% en het aandeel thin clients 21%.

Totaal verbruik elektriciteit/gas/water

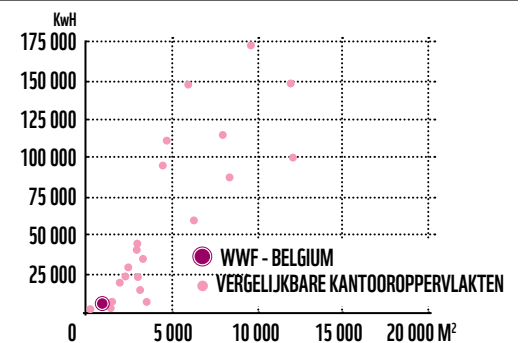
	2008	2009	2010
100% groene stroom (kWh)	50 551	45 242	45 722
Verbruik/FTE*	1 668	1 474	1 335
Gas (kWh)	78 657	69 801	68 612
Verbruik/FTE*	2 596	2 303	2 037
Water (m3)	299	260	265
Verbruik/FTE*	9,9	8,5	7,7

* FTE = Fulltime-equivalent. Het aantal FTE's wordt verkregen door het aantal uren dat jaarlijks wordt vergoed door WWF-België te delen door 1 950 (of 52 weken x 37,5 uur).

VERGELIJKENDE TABEL VAN HET GASBRUIK VAN WWF TEN OPZICHTE VAN KANTOORGEBOUWEN IN BRUSSEL

VERGELIJKENDE TABEL VAN HET ELEKTRICITEITVERBRUIK VAN WWF TEN OPZICHTE VAN KANTOORGEBOUWEN IN BRUSSEL.

Woon-werkverkeer

WWF-België moedigt haar werknemers aan gebruik te maken van milieuvriendelijke vervoersmiddelen, zoals het openbaar vervoer. Abonnementen voor de trein, de tram of de bus worden volledig terugbetaald. Onze kantoren bevinden zich in de buurt van het Noordstation te Brussel en zijn dus gemakkelijk bereikbaar: het personeel dat met de trein naar het werk komt, moet dus niet bijkomend gebruik maken van bus, tram of metro. Al onze werknemers maken gebruik van het openbaar vervoer om zich naar hun werk te begeven. 28% van onze werknemers maakt gebruik van de

trein, 6% neemt de fiets en 35% gebruikt de bus, metro of tram. 31% van de werknemers gebruiken een combinatie, zoals bijvoorbeeld bus en trein, fiets en trein...

Dienstreizen

Soms behoort het openbaar vervoer niet tot de mogelijkheden. Dat is vaak zo voor dienstreizen. Voor korte trajecten stellen wij voor onze werknemers een fiets ter beschikking. Voor langere afstanden en bestemmingen die niet te bereiken zijn met het openbaar vervoer gebruiken de medewerkers een bedrijfswagen met een CO₂-uitstoot van slechts 88 gr/km. Een lichte bestelwagen maakt het vervoer van materiaal voor eventuele evenementen mogelijk. Vliegtuigreizen gebeuren enkel wanneer er geen alternatief is. De CO₂-uitstoot die dergelijke verplaatsingen veroorzaken, wordt volledig gecompenseerd via het Gold Standard-label*.

Papierverbruik

Externe publicaties, fotokopieën en alle andere drukwerk gebeurt uitsluitend op kringlooppapier en/of papier met het FSC-keurmerk. WWF-België heeft bijzonder zuinige printers gekocht, waarmee het mogelijk is om bepaalde publicaties in eigen huis te fotokopiëren (vroeger gebeurde dat in een gespecialiseerd 'copy center'). Een van deze printers werkt met efficiënte, vaste en milieuvriendelijke inkt, die vrijwel geen ander afval oplevert.

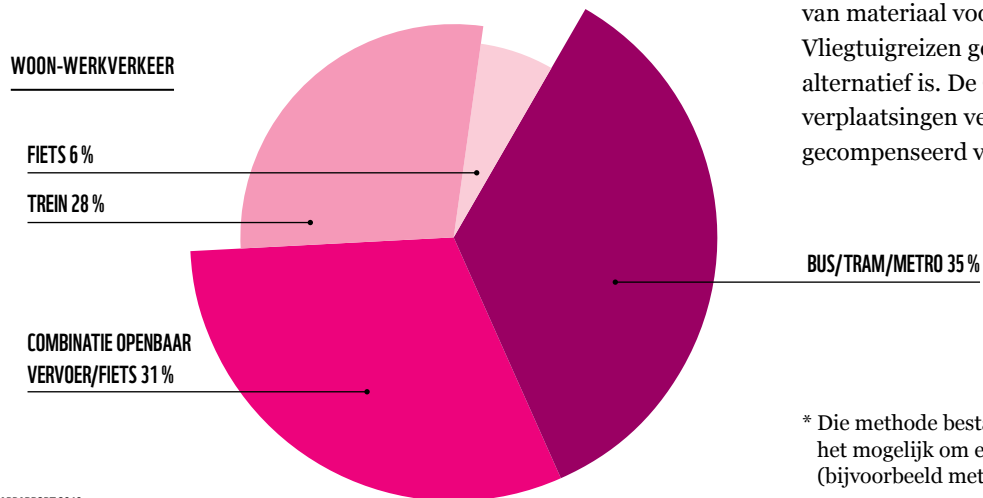
Afval en materiaal

Afval wordt gesorteerd (PMD, papier, glas en restafval) en ingezameld voor recyclage. Oude apparaten worden verwijderd via een tweedehandswinkel of het containerpark.

Duurzame aankopen

Voor activiteiten waarvoor catering vereist is (interne vergaderingen, externe events, enzovoort), koopt WWF vooral biologische en/of fairtrade producten met een kleine ecologische voetafdruk. Voor de aankoop van kantormateriaal, promotiemateriaal, enzovoort krijgt de meest milieuvriendelijke oplossing altijd de voorkeur.

WOON-WERKVERKEER

* Die methode bestaat erin een bepaald bedrag te betalen aan een fonds voor duurzame projecten. Dit bedrag maakt het mogelijk om een hoeveelheid CO₂ te besparen die overeenstemt met de CO₂-uitstoot veroorzaakt door de reis (bijvoorbeeld met het vliegtuig).

DE RAAD VAN BESTUUR VAN WWF-BELGIË

Voorzitter

Ronald Biegs

Globalpraxis Group/Univell NV

Vice-Voorzitter

Prof. Paul Galand

Bioloog, Eredirecteur voor Onderzoek bij het FNRS

Eric De Keuleneer

Executive Director Credibe nv, professor aan de ULB

Schatbewaarder

Jean-Marie Postiaux

Voorzitter van WWF-Belgique Communauté francophone asbl
Benefits Finance Manager, Solvay Belgium

Leden

Lode G. Beckers

Gedelegeerd bestuurder Lobo N.V.

Bestuurder CMBEL en Special Olympics Belgium

Dr. Roseline C. Beudels-Jamar

Conservatie Bioloog, Hoofd van de afdeling Biologie, sectie
Conservatie – Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen

Eric Deckers

Erenotaris

Karine De Batselier

Educatief medewerker

Jean-Pierre Dutry

Voorzitter van Turbowinds N.V.

Guido Ravoet

Secretaris-generaal van de Europese Federatie
van het Bankwezen

Patrick Van Damme

Professor aan de Universiteit van Gent, faculteit
Bio-ingenieurswetenschappen

Yan Verschueren

Voorzitter WWF-Vlaanderen vzw

Directeur Educatie Natuurcentrum Beisbroek

Hans Wolters

Chief Executive Officer The Resource Alliance

Raad van ambassadeurs

De raad van ambassadeurs is samengesteld uit personen met een verschillende achtergrond, die beschikken over diverse kwaliteiten en rijke ervaringen. De rol van deze ambassadeurs is om de missie van WWF uit te dragen en de acties en verwezenlijkingen in hun respectievelijke netwerk te verspreiden. Wij wensen hen hiervoor dan ook van harte te bedanken.

De lijst van ambassadeurs is beschikbaar bij WWF-België.

WWF - TEAM

Onze missie

Het verlies van biodiversiteit op aarde tegengaan en bouwen aan een toekomst waarin de mens leeft in harmonie met de natuur.

www.wwf.be

Nationale Loterij
creëert kansen